

פרשת "מטות-מסעי"

"וַיִּסְעוּ מִקַּבְרֵת הַתְּאֵוָה וַיַּחֲנוּ בְּחִצְרֹת" (פג, יז)

בספר "תנופה חיים" של רבי חיים פלאגי זצ"ל כתב לפרש בשם מהר"ר **רחמים ניסים יהודה די שיגורה**, על פי דברי הגמרא במסכת פסחים (קיד ע"א): "דאכיל אליתא - טשי בעליתא, דאכיל קקולי - אקיקלי דמתא שכיב". והכונה היא, שאדם האוכל מעדנים - לבסוף אין לו מאין לשלם ונאלץ להתחבא בעלית הגג מפני בעלי החובות. לעומתו אדם שאוכל ירקות ודברים זולים, יכול לשכב בחצר ביתו ואף אחד אינו מטריד מטריד אותו.

וזה רמוז במקרא קודש שלפנינו, שכשאדם נוסע "מקברות התאוה", הינו שאינו מבזבז את כספו על מעדנים, ויכול להיות "ויחנו בחצרות" - לשכב באמצע החצר ולא יאלץ להתחבא בעלית הגג מפני נושיו.

(מתוך האור)

"אִישׁ פִּי יָדָר נָדָר לְה' וְגו' לֹא יַחַל דְּבָרוֹ כִּכְלֵי הַיָּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" (פג, א)

"זהו שאמר הכתוב (תהילים מט, יג): 'ואדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו'" (מדרש פליאה, הובא בספר "דמשק אליעזר")

ביאור נפלא בכונת המדרש, כתב הגאון רבי יצחק קונשטאדט, אב"ד ראדוויץ ובעל "לוח ארז":

לכאורה עלינו לברר מדוע החמירה התורה כל כך שלא לחלל את דברו ולא לשנות את מוצא פיו, והרי ראינו שאף אם יעשה אדם מעשה בפועל - אין עליו חטא אם יסתור אותו מעשה וישנהו ויחליפוהו לסתור היום מה שבנה אתמול או להפך, ומדוע עקימת שפתיים היא מעשה שחמור כל כך לשנות ולהחליף אותו?

ונראה שהטעם הוא כמו שפירש הרמב"ם ב"מורה נבוכים" (חלק שלישי, פרק ח') את מה שאמרו חז"ל: "הרהורי עבירה קשים מעבירה" - כי כאשר יחטא האדם במעשה ובפועל, הרי לפחות לא חטא אלא באותם דברים שבהם אין מותא האדם מן הבהמה, כי גם להם יש כלי מעשה, אבל אם יחטא האדם בשכלו, אשר הוא תהילה ותפארתו, ובזאת יתרונו וכבודו על פני כל יצורי תבל, והוא אות הכבוד של האדם אשר בו ציינו יוצרו יתברך לשם ולתהילה, הרי דומה הוא למי שזיכה אותו המלך להיות דגול מרובה על ידי חוט של חסד המשוך עליו, והוא בסכלותו יוריד את כבודו לארץ. ועל כן גדול עוון הרהור מנשווא, עד כאן ביאורו של הרמב"ם.

ועל פי זה נאמר גם כאן, שמאחר וגם הדיבור הוא ציון נפש האדם, כמו שתירגם אונקלוס את הפסוק (בראשית ב, ז): "ויהי האדם נפש חיה - לרוח ממללא", על כן חילול וביטול הדיבור הוא חמור מחילול וביטול המעשה!

זו כונת המדרש: "איש כי ידור נדר לה' וגו' לא יחל דברו", ולמה חשוב הדיבור כל כך ולמה חמור כל כך להפר אותו? משום 'ואדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו', כלומר: משום שאדם ביקר שלו, בדבר שבו נתכבד ונתייקר מאת ה', לא ילין, כי אם כך יעשה ויבזה את כח הדיבור המייחד אותו משאר הנבראים, הרי הוא נמשל כבהמה...

(כמוצא שלל רב)

"וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר סִינַי וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בְּקַבְרֵת הַתְּאֵוָה" (פג, טו-טז)

המתבונן בפסוקים אלו ימצא שבדרך כלל, כאשר התורה מספרת על מקום שאליו הגיעו ובאותו מקום אירע דבר כלשהו - הרי היא מציינת את אותו מאורע: כגון שבאו אלימה, ושם שתיים-עשרה עינות מים ושבעים תמרים, וכן כשבאו לרפידיים מציינת התורה שלא היה להם מים לשתות, אך לעומת זאת כאשר התורה מספרת שבני ישראל באו למדבר סיני - אין היא מציינת את המאורע החשוב ביותר בחיי עם ישראל: שבמקום זה ניתנה לישראל התורה הקדושה!

כך העיר הגאון רבי **דוב אליעזרוב**, רבה של שכונת קטמון בירושלים ובעל שו"ת "שאליו ציון", וישב בביאור נפלא:

התורה ציינה רק את אותם דברים שהיו ואינם, דברים שעל פי דרך הפשט אין בהם כל ענין לדורות, אלא שהפסוק מצייץ שצריך בכל זאת לזכור שדברים אלו היו. התורה שניתנה בהר סיני, לעומת זאת, הרי היא קיימת לנצח נצחים, ועוד: שבכל יום ויום צריכה היא להיות בעיני האדם כאילו ניתנה היום, כמו שדרשו חז"ל: "אשר אנוכי מצוך היום - בכל יום יהיו בעיניך כחדשים", ומשום כך אין התורה מציינת זאת בין המאורעות שקרו בעבר, כי קבלת התורה היא ענין השייך בהווה ובעתיד, בכל יום מחדש!

(כמוצא שלל רב)

"וַתְּהִי־יָנָה מַחְלָה תִּרְצָה וְחֻגְלָה" (פג, יא)

הרב מרדכי נויגרשל שליט"א נשאל, מדוע מוזכרות כה מעט נשים ביחס לגברים בתנ"ך ובתקופת המשנה והלחמוד עוד פחות? שאלות שכל יום עולות על סדר היום...

והשיב, לעם ישראל במדבר ניתנו שלוש מתנות: הבאר, המן וענני הכבוד. הבאר - בזכות מרים, המן בזכות משה וענני הכבוד בזכות אהרון. והנה אנו עושים זכר לענני הכבוד - שבעת ימי סוכות. עושים זכר למן - לחם משנה בשבת. לעומת זאת לא עושים כל זכר לבאר, וזאת למרות שמבין שלושת המתנות אין ספק כי הנחוצה ביותר היא זו שניתנה בזכות מרים - הבאר. בלי ענני כבוד ניתן לשרוד במדבר, עובדה היה שיושבי המדבר חיים כבר אלפי שנים למרות התנאים הקשים. בלי מן אפשר להתקיים, הרי היה להם שלווים, היו להם בהמות. לעומת זאת, אין אפשרות להתקיים ולו גם ימים ספורים בלי מים. וכל זאת, לא עושים כל זכר למתנת הבאר? והביא מה ששמע מהגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל שאמר כי מתנת המים היתה בזכות מרים, המים הם כמו האישה. הם נמצאים בכל מקום, הכל מלא מים. אבל בדרך כלל לא רואים אותם. בחומרי בנין יש מים, החשמל נוצר על ידי זרמי מים, הפירות והירקות ספוגים במים, אבל, כאמור, אין רואים אותם. כך גם האשה ביהדות, מגע ידה מורגש בכל, אבל בצניעות ובצורה שלא רואים אותה.

את אותו לקח אמר הרב זצ"ל אפשר ללמוד על התורה. כל דבר בבריאה יש בו את יסוד המים ובדרך כלל לא רואים אותם. כך התורה שנמשלה למים היא הקיום של כל העולם. ובני אדם שאינם מעמיקים לחשוב לא יודעים שכל קיומנו הוא על ידי התורה!

(להתעדן באהבתך)

"וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם וְגו' וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם" (פג, ב)

רבים ממפרשי התורה העירו על שהפסוק שינה את הסדר: בתחילה הקדים מוצאיהם למסעיהם, ולאחר מכן הקדים את מסעיהם למוצאיהם? מה פשרו של שינוי זה?

הגאון רבי דוב בלוביץ', אב"ד קישקאראש ובעל "דיבובי חן", ביאר זאת בהסבר רעיוני נפלא:

הלא בתורה הקדושה מסופר שכאשר נסעו ישראל ממקום למקום, סבלו בכמה מן המקומות מצער ומכאוב, כגון: במרה היו המים מרים, ברפידיים לא היו להם מים ועמלק נלחם עמם, וכאשר סבבו את הור החר באו עליהם נחשים שרפים וכדומה. והנה, הקורא דברים אלו עשוי לחשוב שדברים מכאיבים אלו אירעו להם רק מפני שהגיעו לאותם מקומות, אך אילו לא הגיעו לשם - היו 'חוסכים' מעצמם את תלאות המקומות הללו...

ולא היא! אחד מיסודי אמונתנו הוא: שאין מקרה בעולם, אלא הכל הוא בהשגחה פרטית, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה, וכמובן שגם כל מה שאירע לאבותינו במדבר, קטן או גדול, הכל היה בפקודת ה'.

מדוע התרגשו עליהם כל התלאות הללו? היתה לכך תכלית נשגבה, כלשון הכתוב (דברים א, ח): "ויענך וירעבעך ויאכילך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך, למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כל על כל מוצא פי ה' יחיה האדם". וזו הסיבה שהקב"ה הולכים למקומות הללו: כדי ששם יבואו עליהם הדברים המכאיבים והמעציבים, ויקחו מהם לקח ומוסר.

מעתה, זהו פירוש הפסוק שלפנינו: "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם" - משה כתב את כל מה שמצא אותם, דהיינו: כל מה שאירע להם במסעיהם השונים, אבל - מזהיר הכתוב את הקורא - אל תטעה לחשוב שכל מה שאירע להם במקומות הללו, בא עליהם במקרה, אלא - "על פי ה'" היו כל הדברים הללו, וממילא "ואלה מסעיהם למוצאיהם", דהיינו: הקב"ה הולכים לכל המסעות הללו - כדי להביא עליהם שם את הדברים שבאו עליהם, כדי שיפיקו מהם את לקח האמונה בהשגחתו הפרטית!

והרי זה דומה לאדם שנסע ברכבת, ובעיצומה של הדרך התנגשה הרכבת ברכבת אחרת, ורבים מהנוסעים נהרגו או נפצעו, ואדם זה ניצל ויצא בשלום ללא פגע כלל - היעלה על הדעת לומר שרק במקרה נקלע אדם זה לרכבת בדיוק באותו מקום ובאותה שעה שאירעה התאונה, ובמקרה בלבד ניצל מתוצאותיה הקשות? הלא רק אויל נבוב-מוח יטען כך, אבל אדם בר-דעת מבין שמאת ה' היתה זאת, כדי שינצל ויראה את גודל חסדי ה' עימו, ויתאמץ לתת תודה לה' על טובו וחסדו!

וכך גם אבותינו במדבר, הובלו על ידי ה' יתברך למקומות שבהם זומנו להם צער ויסורים, כדי שיראו בעיניהם כיצד מוציא אותם ה' מצרה לרווחה, וכיירו גודל חסדי ה' עליהם, וגודל אהבתו עליהם!

(ושלל לא יחסר)

בסיפור שלפנינו כפי שהובא ב"אמונה שלמה" - כך דברים יש בו הרבה בחזק איתנו, בימים אלו של בין המישיבים בהם מצוה להתחזק עוד יותר בבין אדם לחברו וחשיבות ראת מצוה חבירו.

הייתי אז אברך צעיר, והפנימיה הזו, שבה הציעו לי לשמש כמדריך, היתה פתרון טוב בשבילי: קרוב לבית, משכורת טובה, ושעות עבודה גמישות 'בין הסדרים' של הכולל, באופן שלא פוגע בסדרי הלימוד שלי. קיבלתי קבוצה של ילדים-נערים בגילאי 12-14. התפקיד הרשמי שלי הסתכם בעזרה קלה בלימודים, ופיקוח על הסדר בחדרים ועל שעות השינה בלילה. למעשה, היה בו הרבה מעבר לכך: מדובר היה באוסף של ילדים, שכל אחד מקפל בלבו 'סיפור'. היו שם ילדים ממשפחות הרוסות, ילדים יתומים וילדים להורים חולים שאינם מתפקדים, לצד ילדים עולים חדשים, שהגיעו זה מכבר מארצות מצוקה בדרכים לא דרכים, לעתים אף ללא הוריהם, שנאלצו להישאר קרוונים מגעגועים בניכר. עוד לפני שהכרתי אותם, הבנתי כי החלק המרכזי בעבודתי יהיה הלב, ואתו אצטרך להעניק לאותם ילדים:

התמיכה הרגשית, האכפתיות, הגב החינוכי, ובמילים אחרות - למלא את תפקיד האבא, שלעתים איננו, וגם אם הוא קיים, אינו מסוגל להעניק לילד שלו את מה שהוא צריך.

תיארת לי לעצמי שלא מדובר בילדים 'חלקים', ושמן הסתם צפויות לי התמודדויות משמעות לא קלות מולם, אבל הכול היה כאין וכאפס לעומת המציאות, שבה נתקלתי כבר ביום הראשון לעבודתי. אפשר לומר שהחניכים שלי עשו כל מה שניתן כדי להוכיח לי שאני מיותר לגמרי בשטח, ושאי ואביו אם רק אנסה לומר להם מה לעשות; שחזרה על החומר הלימודי היא הדבר האחרון שמעניין אותם, בשעות הערב במיוחד, ושכדאי לי לעשות 'אחורה פנה' בהקדם, ולהצטרף לאלו שהיו לפני בתפקיד, ולא שרדו בו זמן רב מדי.

מעבר לרצון הבסיסי להצליח בעבודה, פיעמה בי תשוקה אמיתית לסייע לאותם נערים, לתמוך בהם, לשקם אותם. ידעתי כי כל הצלחה שלי כאן, ולו עם אחד מתוך הקבוצה שקיבלתי, היא עולם שלם, והידיעה הזו היא שנסכה בי את הכוח ואת האומץ לפתוח במלחמת ההישרדות שלי.

והמלחמה לא הייתה קלה.

באחד מאותם ימים סוערים ומלאי מהמורות, תוך שאני חש כי כוחותי, הגופניים והנפשיים כאחד, הולכים ואוזלים, **צץ בי לפתע רעיון: מחמאות.** הרי אין אדם בעולם שמסוגל להישאר אדיש מול מילים טובות ומחמאות שמורעפות עליו, הרי אין פוש שאינה צמאה לשמוע מילים כאלו. מצאתי את עצמי יושב וחושב, מנסה להמציא תכנית מעניינת בנושא, משחק קבוצתי כלשהו שימשוך את לבם של החניכים שלי. ביום שלמחרת הגעתי כשבידי ערימת דפים גדולים, חלקים, ועל פניו חיוך צופן סוד.

"היום אפשר להשאיר את כל הספרים סגורים", הכרזתי בעליונות מיד כשנכנסתי, "היום לא לומדים ולא משננים". שם של הפתעה ושחרת מסביב. אפילו קובי ואיציק, המתכתשים הקבועים, קמו מאובקים מן הרצפה והצטרפו אל הקבוצה שהצטופפה סביבי.

במרכז השולחן העמדותי זוג משקפי צעצוע גדולים, ורודים. לידם הנחתי את ערימת הדפים הלבנים, ולצדם עטים לרוב. "בכל אחד מכם, נערי היקרים, יש מעלות רבות, וזאת אני בטוח", כך אמרתי להם בחיוך אוהב,

"אבל במרוץ היומיום, לא תמיד יש לנו פנאי להיעצר ולהבחין בכל הטוב הזה, הצפון לו בפנים. צריך פשוט להרכיב על העיניים משקפיים ורודים ולהתחיל לראות את המעלות".

מלאי סקרנות נטלו הילדים את הדפים ואת העטים, כשהמשימה היא: כל אחד צריך לרשום את הדברים הטובים ביותר, את המעלות הבולטות ביותר, על כל אחד מחברי הקבוצה. קשה להאמין, אבל אפילו מושיקו, זה שידע בקושי קרוא וכתוב, ישב בכובד ראש ליד השולחן, והתאמץ למלא את הדף, שורה אחרי שורה, במעלותיו של חבריו...

בסיומו של אותו יום היו בידי עשרים ושניים דפים גדולים, מלאים בצפיפות, ובטרם עזבתי את הפנימיה, הבטחתי כי השלב הבא בתכנית שלי מצפה לנו למחרת. בשעת לילה מאוחרת, על השולחן הגדול שבביתי, התיישבתי כשמולי ערימת הדפים שכתבו חניכיי. נטלתי גיליונות נייר גדולים, חלקים, לכל ילד גיליון נפרד. רשמתי בראש הגיליון את שמו של התלמיד, ואחר כך העתקתי בצורה מסודרת את כל מה שכתבו עליו חבריו. מילים טובות, נעמות, נחמדות, מחמאות, טפחות על שכם, זריקות עידוד. הרשימות היו ארוכות, היו כאלו שהתארכו על פני שני עמודים מלאים. אבל אני הייתי מרוצה, ולא התעייפתי מלכתוב. למחרת לעת ערב, כשנכנסתי בחיוך צופן סוד אל הפנימיה, הקיפה אותי קבוצת ילדים נרגשים וחסרי סבלנות. "המדריך", "המדריך", הם הפצירו בי בעיניים בורקות, "הבטחת להמשיך היום בתכנית עם המחמאות".

"הבטחתי ואני מקיים", הכרזתי, ושלפתי את צרור הגיליונות מתיקי. אחד אחד נמסרו הדפים לבעליהם, וכתליו של החדר גדול התמלאו בחיכים. ניכר היה כי המילים מיטיבות עם נפשם האומללה של הנערים הצעירים. "באמת?" שמעתי לחישות, "לא ידעתי שמישהו שם לב לזה בכלל..." "לא חשבתי שמעריכים אותי בפנימיה הזו..." אם הייתי זקוק לאישור כלשהו, בדבר השפעתן המכרעת של מילות עידוד על נפשם של בני האדם, הרי קיבלתי אותו באותם רגעים.

אחרי אותה תכנית, השתנה לבלי הכר מצב העניינים בקבוצה שלי. דומה כי הקרח הופשר, המחיצות הוסרו, וכי נסללה בפניי דרך אל לבם של הילדים. גם בשנים הבאות, כשכבר הייתי ותיק במקצוע, ושמי הלך לפניי כמי שחציליח לטפל גם בקבוצות קשות במיוחד, לא ויתרתי על התכנית הזו, והייתי מקפיד לשבץ אותה בתחילת כל שנה, חש שוב ושוב **בעוצמה הטמונה במילים הטובות ובמחמאות,** עוצמה שמסוגלת להפוך עולמות.

היה זה בערב חורפי, סוער וגשום, כשנקראתי אל חדרו של מנהל המוסד. ונתברשתי על פציעתו הקשה של חניכי לשעבר רפי, יתום שלא זכר את אמו, והתגעגע נואשות לאביו החולני, שלא היה מסוגל לגדל אותו. ילד שהתגלגל בין משפחות אומנות, ולא ידע בית הורים מהו. ילד מוכשר, מבריק אפילו, אשר כל הכאב שבעולם שוכן היה בתוך עיניו החומות, הנוגות. שנות השהות בפנימיה היטיבו עם נפשו הפצועה של רפי. כאן הוא היה כמו כולם, לא עוד ילד של הרווחה, ילד שהתחנך מסתודדים מאחורי גבו על היתו "ילד אומנה", ילד שחונן ממזודה אחת, חומה וגדולה, שקנתה לו העובדת הסוציאלית אי שם בשנות הילדות המוקדמות, אין לו שום דבר שהוא באמת שלו, ילד שלעולם אינו יכול לדעת מתי ייאלץ לשלוף את המזודה הזו מתחת למיטה שבחדר הילדים בבית המשפחה האומנת, לנופף יפה לשלום, וללכת הלאה, כי משפחה הזו קשה להמשיך להחזיק אותו...

"רפי נפצע בתאונת דרכים קשה, ושכב במצב של חוסר הכרה..." עידכן אותי המנהל. דמותו של רפי שהכרתי ושאהבתי צפה מול עיניי. גבוה

ורחב כתפיים, פאות כהות מתולתלות ועיניים עמוקות. אין אפשר לדמיין אותו כבול עץ במיטת בית חולים? "הוא כבר אבא לשני ילדים קטנים, ועסקנים מן השכונה שבה הוא מתגורר הופכים את העולם כדי לעורר את תאי המוח שנפגעו אצלו. שכנים ומכרים, חברים מהכולל וגם מהעבר, מתחלפים במשמרות ליד המיטה שלו. לומדים לידו דפי גמרא, מנגנים לו, שרים, מספרים, מדברים. הם היו רוצים שגם אתה תבוא".

את הקשיש הכפוף שישב ליד מיטתו של רפי זיהיתי מיד כשנכנסתי - אבא שלו. דומה כי גם הוא הכיר אותי. "המדריך" יהושוע, רפי היה מזכיר אותך הרבה, כשהיה מגיע מהפנימיה לשבתות חופשה", הוא אמר כשדמעות בעיניו. הנדתי בראשי. לא הייתי מסוגל להגיב.

נטלתי כיסא והתיישבתי לצד המיטה. מעולם קודם לכן לא ראיתי חולה במצב כזה, והידיעה כי אישה צעירה ושני ילדים רכים מצפים לאבא האומלל והפצוע שלהם בבית, המסה את לבבי.

"יש לי משהו להראות לך", אמר פתאום האב הזקן. הוא התכופף אל הארונות שלצד המיטה. "מצאו את זה בכיס החליפה של רפי, בשעה שנופצע. ראיתי שם את השם שלך, חתום על הדף".

הוא שלף שתי פיסות של נייר, שהיה פעם לבן. ניכר היה על הדפים כי הם הודבקו, קופלו, ושוב קופלו פעמים רבות. משהו זע בתוך לבי כשראיתי את הדפים. לא הייתי צריך להסתכל כמה שהיה כתוב שם, כדי לדעת שאלו הם הדפים שעליהם העתקתי בזמנו את כל הדברים הטובים שחבריו של רפי בפנימיה כתבו עליו. "תודה רבה לך, המדריך יהושוע, שעשית את זה", אמר האב הקשיש, בתוך שהוא מלטף ברכות את היד הרפואה של החולה מחוסר ההכרה. "כפי שאתה רואה, רפי שמר על הדפים האלו כעל אוצר יקר". באותו רגע נע הווילון שסביב המיטה, ושתי דמויות מוכרות ניצבו שם: **מושיקו ואיציק, חבריו של רפי מן הפנימיה.**

שלום, המדריך יהושוע, הם אמרו, ולחצו את ידי בחמימות. התרגשתי לפגוש אותם. במיוחד שמחתי לראות את איציק, שהגיע ממשפחה הלשה מאוד מבחינה רוחנית. לא הייתי מאמין שהוא ישמור על החינוך ועל הערכים שספג בשנות שהותו בפנימיה.

מבטו של איציק נפל על הדפים המקופלים, המהוהים. "גם אני עדיין שומר על הרשימה שלי. היא במגירה העליונה בארון שלי, והמילים הטובות שבה הן הבטריות שמניעות אותי", הוא חייך במבוכת מה, בתוך שהוא גוחן על מיטת חברו החולה. "הרשימות שלי שמורות בארנק שלי", הוסיף מושיקו, "נדמה לי שכולנו שמרנו את הרשימות שלנו, קראנו בהן שוב ושוב, ושאבנו מהן עוצמות וכוח".

כשעזבתי את חדרו של רפי, היו הדפים בתוך ידו. מקופלים. הבטחתי לאביו לשוב ולבקר, ואחר שלחתי אליו מבט של פרידה. שוב זע משהו בפנים הקפואות של רפי, אבל אני ידעתי שמן הסתם היה זה אך דמיוני האישי. בסוף אותו שבוע הוא התעורר. **כל המחלקה סערה כשזה קרה, רופאים קרי מזג השתוללו משמחה.**

הבשורה עברה מפה לאוזן ברחובותיה של שכונת מגוריו. אפילו הילדים הרכים, שהיו שותפים לתפילות הלוהטות ולפרקי התהילים שנאמרו לרפואתו, סחו נרגשות בנס הגדול. הכל ידעו כי תקופת שיקום ארוכה ומגיעת עדיין צפויה לו, אבל התמיד הוורוד כבר נצפה בקצה המנהגה, והרופאים היו אופטימיים בדבר סיכוייו של רפי לחזור לעצמו, בס"ד.

ושני הדפים המקופלים, שהיו פעם בצבע לבן, הדפים ששכנתי תדיר בכיס החליפה שלו, המשיכו ללוות את רפי גם כעת. היו מאז ומתמיד הם היו הדבר שהעניק לו כוח, שהאיר את נשמתו והחיה אותו...

ברכת מזל טוב לבבית

לאברך היקר, הרב **שמעון מימון** ורעייתו היקרה **שמעלה על העלון שנים רבות,** וכן משפחות אביו, הגאון הגדול הרב **יורם מימון שליט"א** ראש ישיבת **תורת משה המעטירה,** לרגל הולדת הבת - **הנכדה הבכורה.** שיזכו לגדלה לחופה ומעשים טובים ומלוא חופניים נחית.

יצא לאור

גבולות השדה

המקיף את כל דיני מצוות הארץ בגבולות ארץ ישראל השונים לאחר מחקר מקיף ויסודי מאת יו"ר המכון הר"ה ג' שניאור ז. רווח שליט"א

את הספר מופה צבעונית מבוארת להשיג במשרד המכון

08-9214829

לעילוי נשמת

מוסא בן יחיא ואהרון בן יחיא האפל ז"ל, יעל בת רבקה ע"ה. שושנת פורן בת טאוס ע"ה.

לרפואת

ראובן בן שרה זינת, דוד בן אליס עישה, אליס עישה תחי' בת תמו, התינוקת בת שבע אסתר בת אביטל, אביעד מאיר יהודה בן עדית טל.

העלון מוקדש - להצלחת ברו"ג

שלום אפל ורפי בן יוניו מגזיזי ה"ו וכל משפ' איתמר (תומר) אליהו ופינתס בני אביגיל ה"ו. ישי ושרה בני אילה ה"ו, רחמים בן מונירה.